

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Quòd anima in iuventuto Deo est consecranda, sicut materialis Ecclesia,
præsertim per quinque, vt Deo reddatur gratissima. Cap. XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

git Augustinus libro de spiritu & anima, quod anima rationalis inter eas res, quæ sunt à Deo conditæ, superat omnia: & ideo Deo proxima, quando pura est, eique in quantum charitate cohererit, in tantum ab illo lumine intelligibili quodammodo illustrata, non per oculos corporeos, sed per sui ipsius principale, id est, intelligentiam, Deum cernit, in quo est perfectissima pulchritudo, & beatissima visio, qua visione fit beata. Quamirum visione priuatam adhuc se lamentabatur Anselmus in Prologo, dicens: O summa & inaccessibilis lux, o tota & beata veritas, quam longè es à me, qui tam prope sum tibi; quam remota es à conspectu meo, qui sic præsens sum conspectui tuo. Vbiq; es tota præsens, & non te video: in te moueor, & in te sum, & ad te non possum accedere: intra me, & circa me es, & non te sentio. Adhuc Domine lateo animam meam in luce & beatitudine tua, & ideo veratur illa adhuc in miseria sua.

Quod anima in iuuentute Deo esse consecranda, sicut materialis Ecclesia, præsertim per quinque, ut Deo reddatur gratissima. Cap. XVI.

Pulchra es amica mea, suavis & decora. Christus in anima perfecta commendat duplicem decorem, vel pulchritudinem, quod scilicet foris pulchra est per sanctam cõuersationem, & intus per simplicem intentionem & metis humilitatem, cum in omnibus, quæ gerit, simplicem habet intentionem, non quærens laudem humanam, sed diuinam tantum: magna agens vel sustinens, & sibi ipsi vilescens: quæ vilitas tantò pretiosior est, quanto de fonte amoris & feruoris radice procedit, quam habet anima perfecta, quæ tantò est humilior, quãtò deuotior, quia vera gratia nõ extollit, sed humiliat. Animam enim purgatam terrenis delectationibus, quæ spiritualia tantum desiderare nouit, quæ nouit, quæ tota in marem cælestium & affectum virtutum transit, humiliat amor Christi, qui pro ipsa humiliatus est. Humiliat etiã amor ipsius virtutis, quã à Deo amplectitur, quia Christus specialiter hanc amauit & habuit. Dicit Hieronymus in quadã epistola, quod sic erudienda est anima, quæ futura est templum Dei, ut nihil discat audire vel loqui, nisi quod ad timorem Dei pertinet. Difficulus enim eraditur, quod rudes animi perbiberunt. Rudes testa diu & saporem retinet & odorem, quo primùm imbuta est. Græca narrat historia, Alexandrum potentissimum regem, orbisq; dominatorem, & in

moribus & in incessu, Leonidis pedagogi sui non potuisse carere vitijs, quibus adhuc paruulus fuerat infectus. Proclius est enim malorum amulatio. Et quorum virtutes allequi nequis, citò imitaris vitia. Sic in aetate tenera, facilius sanctae conuersationis usus inolefcit, & ad institutionem optimi, primi anni habent in se quiddam lentum ac molle, & quod facile formari queat, & ad arbitrium voluntatis trahi: penitus inhaerere solet sensibus, quod prius fuderit, siue bonum siue malum. Hæc ille. Hinc anima sanctæ Deo sunt consecranda, etiã in primæuo iuuentutis flore, sicut materiales Ecclesiæ, utpote quæ propriè sunt templum Dei. Nam animæ sunt sanctæ per Spiritum inhabitantem, & corpora propter animas, Ecclesiæ verò materialis propter corpora. Sicut igitur templum materiale consecrari solet per aspersionem, inscriptionem, inunctionem, illuminationem, & benedictionem: sic etiã (secundum Bernardum) *Christus assistens pontifex suorum honorum inuisibiliter & spiritualiter, sed experimentaliter operatur in anima, ut eam consecret in habitationem sibi. Hæc, inquit, requies mea in seculum seculi: hic habitabo, quoniam elegi eam.*

Anima cō-
secranda
Deo.

Ecclesiæ cō-
secranda
ratio.
Hebr. 9.

Psal. 131.

I.
Aspercio.

Primò namque templum istud materiale aspergit hyssopo, quæ est herba humilis, & purgatiua pectoris, id est, humili & vera contritione, spargens aquam sapientiæ salutaris, quæ est timor Dei, initium sapientiæ & fons vitæ, utpote lachrymarum umbrem euomēs, & sudorem penitentia, per hæcque sibi comparans aquam pretiosam & viuidam, de fonte pietatis, quæ fluit de latere Christi, ac condimentum salis admiscens, ne timor sit insipidus, sine spe, sine deuotione. Vnde per actum contritionis maximè mundatur hoc templum, id est, deletur peccatum: quia dicit Gulielmus in suo Sacramentali, quòd ex quo dæmon est initium omnis peccati, peccatum sequens naturam illius, a quo processit, facit possessorem suum, id est, peccatorem esse superbum, rigidum & durum, in diabolicam eum quodammodo transformans similitudinem. Hinc quàm diu quis est in peccato, reperitur cõrutex, durus, & elatus. Sed quia humilis contritio duritiæ & elationi cõtrariatur, huic actui maximè deletio culpæ attribuitur, quia contraria contrarijs curantur, iuxta illud Psalmistæ: *Sacrificium Deo, spiritum contribulatus, &c.*

Psal. 50.
11.
Inscriptio.
Lucæ 11.

Ezech. 36.

Secundò, scribit in hoc templo. Deus digito suo, in quo eijciebat dæmonia. Scribit, inquam, legem suam in tabulis cordis carnalibus, auferens *cor lapideum, & conterens cor carneum*, id est, pium, mansuetum,

tum; tractabile; flexibile; deuotum & humile: quod utique fit in ple-
na conuersione, quæ principaliter & originaliter fit in corde, id est,
voluntate. *Conuertimini, inquit, ad me, sed in toto corde vestro.* Nam cor-
poris conuersio si sola fuerit, erit nulla. Forma siquidem conuersio-
nis est, non veritas, vacuum virtutem gerens, & speciem pietatis, ut
dicit Bernardus. Audi Psalmistâ, in cuius corde scripta fuit lex diuina:
Lex, inquit, Domini immaculata; conuertens animas: testimonium Domini
fidele, sapientiam prestans paruulis. Iustitie Domini recte, latissimæ cor-
da: preceptum Domini lucidâ, illuminans oculos. Timor Domini sanctus,
permanens in seculum seculi. Iudicia Domini vera, iustificata in semetip-
sa. Desiderabilia super aurum & lapidem pretiosum multum, & dulciora
super mel & fauim.

Tertio, ne sit anima sicut terra arida, sine aqua spiritualis dulcedi-
nis, confert Christus vnctionem gratiæ spiritualis, adiuuans infirmita-
tem ipsius, Cruces poenitentia multiformis & obseruantiarum, tribu-
lationumq; gratia dulcedinis suæ leniens, (quia nec sine Cruce Christû
sequi, nec sine Crucis vncti- ne asperitate terre pollet) ut Cruce sic vn-
ctâ per gratiam Spiritus adiuuantis, suavis fiat poenitentia, & amari-
tudo ipsa dulcissima. Hæc igitur vnctione crux ipsa redditur pretio-
sa & amabilis, habens exultationem, si fuerit qui sapiat. *Est enim li-*
gnum vite apprehendebus eam, & vitis germinans iucunditatem, &
sudans balsamum spirituali charismatum. Sed quid mirum, si dat
Cruci suauitatem, qui dedit & lapidi torrentis in Stephano, & igni in
Laurentio? Sed cur nobis non sapit pro Christo tribulatio, nec *abscou-*
ditum mamma degustare valemus, nisi quia gustum animæ nondâ per-
fectè adpresumus? id est, charitatè perfectam, quæ proprie est gustus
animæ, ut pote cui soli sapit omne bonû, omne arduum, omne aduer-
sum, omne laboriosum: in mirû cum perfecta charitatis vnctio, mortè
ipsam facit suauissimam. Nec mentitus est, qui dixit: *Spiritus meus su-*
per mel dulcis, ita ut nec dulcedini eius amarissima mortis amaritudo
preualere queat.

Quarto, Christus illuminat lucernam suam, non dimittens eam sub
modio, sed ponens super candelabrû. Tempus enim est, *ut luceat lux*
eius coram hominibus, ut videant opera eius bona, & glorificent Patrem
eius, qui in calis est; ut iam sanctificata Deo, luceat etiam mundo. Un-
de ait Bernardus: *Quis enim ambigit talem animam, iam sancti san-*
ctorum spõ san effectam esse sanctâ; erga quam appositum est cor di-
uinum?

Job 7. ⁸ uinum? sicut infert Iob, dicens: Domine, quid est homo, quia magnificas eum? aut quid apponis erga eum cor tuum? Si enim nihil famus in cordibus nostris, aliquid tamen magni latet de nobis in corde diuino. O Pater misericordiarum, quid apponis ergo eos cor tuum? Scio, quia ubi thesaurus tuus, ibi & cor tuum. Et si quasi nihil sunt in iudicio veritatis tuæ, tamen aliquid sunt in affectu pietatis tuæ. Quid ergo sunt? utique templum Dei, imò sponsa Christi sunt in corde Dei, sua dignatione, nō recta dignitate. Si non fecit ille, quod sponsus, si non tanquam sponsus amauit, si non zelatus est tāquam sponsus, noli acquiescere te sponsam arbitrari o anima mea. Hæc Bernardus.

IV.
Benedictio. Quinto, in fine anima sancta fidenter à Christo benedictionem expectet, ingressura domum non manufactā æternam in cælis. Tūc enim perfectè eam Deus reddet ex omni parte perfectam habitationem sibi, quā ineffabiliter beatificabit inhabitans gloria maiestatis.

Quòd animæ pulchritudo consistit in gratia & virtutibus, quæ differunt, ut lumen & radius. Et de triplici gratia, & de libero arbitrio. Cap. XVII.

Anima
quid sit.

Pulchra es amica mea, suavis & decora. Anima est vita perpetua; per memoriam, intelligentiam, & voluntatem ad imaginē Dei facta; capax virtutis & gratiæ, vel vitij; susceptiua pœnæ, vel præmij arbitrij libera; potētis, habitibus, & affectionibus decorata; cærens pondere, figura, & colore; passibilis, & mutabilis: eò magna, quò capax æternitatis: eò recta, quò est appetens bonitatis: eò beata, quò particeps diuinitatis. Vnde rationalis anima, quantum ad essentiā suā, est imago diuinæ essentiæ. Et hæc imago est secundum indistinctionem, cuius imaginis reformatiua est ipsa gratia diuina, secundum quā anima ipsa dicitur esse suavis, quia in libro Sapientiæ Spiritus Domini suavis dicitur, ubi legitur: *O quam suavis est Spiritus tuus Domine in nobis.* Gratia namque perficit animam secundum indistinctionem, quantum ad essentiā imaginis, sicut anima, quantum ad suas potentias, est imago Trinitatis, & illa est, quantum ad distinctionem imaginis. Vnde quantum ad potentias, & secundum distinctionem potentiarum reformatiua huius imaginis est ipsa virtus, secundum quā anima dicitur decora, & efficitur charissima, ut videbitur. Hinc etiā secundum quosdam, quæ est comparatio ipsius animæ ad suas potentias, eadem est comparatio ipsius gratiæ ad virtutes: cuius exemplum

Sapient. 12.